

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پژوهشکده ساختمان و مسکن

پایان نامه کارشناسی ارشد
مهندسی عمران - مهندسی زلزله

مدلسازی محصورشدگی ستونهای بتنی دایروی تقویت شده با
ورقهای FRP با استفاده از شبکه های عصبی مصنوعی

اساتید راهنما:

پروفسور علی کاوه

دکتر کورش نصرا... زاده

نگارش:

مهدی - علی عباس زاده مشهد

مهرماه ۱۳۸۴

۹۶۴۸۸

انستیتو تحقیقات ساختمان و مسکن
موسسه تحقیقات و فناوری
تهران

۱۳۸۷ / ۱۰ / ۲۵

تاییدیه هیات داوران

آقای مهدی عباس‌علی‌زاده مشهد پایان‌نامه کارشناسی ارشد ۶ واحدی خود را با عنوان « مدلسازی محصور شدگی ستونهای بتنی تقویت شده با ورقهای FRP با استفاده از شبکه‌های عصبی مصنوعی » که در تاریخ ۸۴/۷/۱۷ ارایه کردند. اعضای هیات داوران نسخه نهایی این پایان‌نامه را از نظر فرم و محتوی تایید و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد رشته مهندسی عمران با گرایش مهندسی زلزله پیشنهاد می‌کنند.

۱۳۸۷ / ۱۰ / ۲۵

امضا	نام و نام خانوادگی	اعضای هیات داوران
	آقای دکتر علی کاوه	۱- استاد راهنمای اول
	آقای دکتر کوروش نصراللهزاده	۲- استاد راهنمای دوم
	آقای دکتر وطنی اسکویی	۳- استادان ممتحن داخلی
	آقای دکتر همایون استکانچی	خارجی
	آقای دکتر علی کاوه	۴- مدیر گروه (یا نماینده گروه)
		تخصصی:

"کلیه حقوق اعم از چاپ، تکثیر و نسخه برداری،
ترجمه و اقتباس برای پژوهشکده ساختمان و
مسکن محفوظ است."

تقدیم به آر دو که تمام موفقیت های زندگی را مرهون فداکاری ها و مهربانی های آنها هستم.

تقدیم به او که مرا همسفر خورشید در مسیر پرتلاطم زندگی انتخاب نمود تا این بار در سایه مهر و مهرهی او بتوانم گاه های پیشرفت را در آینده بردارم.

تقدیم به آر که روزی وعده ی به من داد....

عاشقان ره عشق در این بحر عمیق

غرقه گشتند و نگشتند به آب آلوده

تقدیر و تشکر:

بدین وسیله مراتب قدردانی و تشکر خود را از معلم برجسته زندگی، جناب آقای دکتر کاوه که نه تنها با راهنمایی‌ها و نظرات ارزشمند خود نقش بسزائی در تکمیل این پایان نامه داشتند، بلکه با اخلاق و منش خویش درس زندگی به من آموختند ابراز دارم. همچنین در این جا لازم می‌دانم از زحمات جناب آقای دکتر نصر... زاده که علی‌رغم دوران کوتاه شاگردی ایشان، از ایده‌ها و نقطه نظرات ایشان در پیشبرد پایان نامه، خصوصاً در بخش الیاف FRP بهره‌مند گشتم تشکر کنم. بی‌شک سهم ایشان در به ثمر رسیدن این پژوهش غیر قابل اغماض است. در پایان از کلیه عزیزانی که در راه تالیف این پژوهش مر یاری کردند صمیمانه تشکر می‌کنم.

چکیده

در دو دهه گذشته، استفاده از کامپوزیت های *FRP* برای مقاصد مقاوم سازی و یا بهسازی سازه های بتن در محافل مهندسی عمران کاربرد روزافزونی یافته است، که این موضوع را می توان به ویژگیهای ذاتی مطلوب (نسبت بسیار زیاد مقاومت به وزن، رفتار خوردگی مطلوب، خشی بودن الکترومغناطیس، نصب و نگهداری آسان و مقاومت خستگی) این مواد نسبت داد. از میان کاربردهای گسترده کامپوزیت های *FRP*، یکی از جذاب ترین آنها، استفاده از این مواد بعنوان ابزار محصورکننده برای ستونهای بتنی است که می تواند به افزایش قابل توجه مقاومت و شکل پذیری به همانگونه که نتایج تجربی فراوان منتشر شده نشان داده اند، منجر شود. علی رغم تلاشهای تحقیقاتی زیاد، هنوز یک مدل تحلیلی که بتواند رفتار ستونهای محصورشده با *FRP* را بطور دقیق پیش بینی کند، ارائه نشده است. بیشتر مدلهای حاضر، دارای طبیعت آزمایشگاهی بوده و برای اطلاعات آزمایشگاهی مربوط به خود کالیبره شده اند.

شبکه های عصبی مصنوعی توجه قابل ملاحظه ای را به خود معطوف کرده و در مدلسازی روابط غیرخطی پیچیده توانایی خود را بروز داده اند. با جمع آوری اطلاعات نمونه های آزمایشگاهی از منابع معتبر منتشر شده، هدف این پژوهش جستجوی کاربرد شبکه های عصبی مصنوعی در پیش بینی کارآمدی محصورشدگی ستونهای بتنی محصورشده با *FRP* است. از آنجاییکه دسته های اطلاعات آزمایشگاهی موجود برای ستونهای غیردایروی و یا دارای ابعاد بزرگ محدود می باشد، تنها ستونهای دایروی دورپیچ شده با ابعاد کوچک در این پژوهش وارد شده اند. با استفاده از دو الگوریتم شبکه عصبی (*RBF*, *BPN*) جهت آموزش و آزمایش دسته اطلاعات آزمایشگاهی، به پیش بینی حداکثر تنش محوری و کرنش نظیر آن که مهمترین پارامترها از نقطه نظر طراحی بوده و تأثیر زیادی در تقریب منحنی تنش - کرنش آزمایشگاهی دارند، می پردازیم. همچنین یک مطالعه مقایسه ای بین مدلها شبکه عصبی و دیگر مدلهای موجود در ادامه صورت می گیرد. یافته ها نشان دادند که مدل شبکه عصبی بطور قابل قبولی به رفتار مشخصه ستونهای بتنی محصورشده است، دست یابند افزون بر اینها، روش ارزیابی شبکه عصبی در مقایسه مدلهای تحلیلی و آزمایشگاهی، نتایج بهتری را ارائه داد.

همگرایی نزدیک بین مقادیر آزمایشگاهی و مقادیر محاسبه شده، نشاندهنده این است که مدل‌سازی بر پایه شبکه عصبی روشی پرکاربرد برای پیش‌بینی کارآمدی ستونهای بتنی دورپیچ شده با *FRP* است، زیرا بلافاصله پس از اینکه بطور صحیح آموزش یافت و آزمایش گردید، می‌تواند نتایج را بطور آنی در اختیار گذارد.

کلیدواژه‌ها: *ستونهای بتنی، CFRP، محصورشدگی، شبکه‌های عصبی مصنوعی، مقاوم‌سازی.*

عناوین:

فصل اول - کلیات

۱-۱ مقدمه ۱

۲-۱ انسان و کامپیوتر ۴

۳-۱ شبکه های عصبی مصنوعی ۴

۴-۱ هدف و روش تحقیق ۵

فصل دوم - مروری بر دلایل ترمیم و تقویت سازه های بتنی و آشنایی با کامپوزیتهای FRP

۱-۲ مقدمه ۷

۲-۲ دلایلی که سازه های بتنی نیاز به ترمیم و تقویت پیدا می کنند ۸

۱-۲-۲ روشهای موجود برای ترمیم و تقویت المانهای بتن مسلح ۹

۲-۲-۲ ستونها ۱۰

۳-۲-۲ زره هایی با الیاف مرکب CFRP , GFRP ۱۱

۴-۲-۲ انتخاب روش ترمیم و تقویت ۱۳

۳-۲ کامپوزیتهای ۱۴

۱-۳-۲ مقدمه ۱۴

۲-۳-۲ تاریخچه مواد مرکب پلیمری ۱۵

۳-۳-۲ روشهای شکل گیری کامپوزیتهای FRP ۱۵

۴-۳-۲ انواع الیاف ۱۷

۱-۴-۳-۲ الیاف شیشه ۱۹

۲-۴-۳-۲ الیاف کربن ۲۲

۳-۴-۳-۲ الیاف آرامید ۲۴

۵-۳-۲ ماتریسهای مورد استفاده در مواد مرکب ۲۷

۱-۵-۳-۲ مقدمه ۲۷

۲-۵-۳-۲ مهمترین ماتریسهای پلیمری ۲۷

۲۷	۶-۳-۲ خصوصیات مکانیکی کامپوزیت‌های FRP
فصل سوم - شبکه های عصبی مصنوعی	
۴۰	۱-۳ مقدمه
۴۱	۲-۳ تاریخچه شبکه های عصبی
۴۸	۳-۳ شبکه های عصبی پیوسته
۵۱	۴-۳ قابلیت ها و خصوصیات شبکه های عصبی مصنوعی
۵۳	۵-۳ کاربردهای عمومی شبکه های عصبی
۵۳	۱-۵-۳ انتخاب نوع کاربرد شبکه
۵۵	۶-۳ تعاریف پایه در مورد شبکه های عصبی
۵۶	۷-۳ تفاوت شبکه های عصبی مصنوعی و طبیعی
۵۷	۸-۳ از نرون پیوسته تا نرون مصنوعی
۵۹	۹-۳ نرون مک کلرک - پتر
۶۱	۱۰-۳ انواع نرونهای مصنوعی
۶۲	۱۱-۳ قسمت های اصلی شبکه های عصبی مصنوعی
۶۲	۱-۱۱-۳ جزء ۱: فاکتور وزن
۶۳	۲-۱۱-۳ جزء ۲: تابع جمع کننده
۶۴	۳-۱۱-۳ جزء ۳: تابع انتقالی
۶۶	۱-۳-۱۱-۳ انواع توابع تحریک (انتقالی)
۷۰	۴-۱۱-۳ جزء ۴: مقیاس گذاری و محدودسازی
۷۱	۵-۱۱-۳ جزء ۵: تابع خروجی (رقابت)
۷۱	۶-۱۱-۳ جزء ۶: مقادیر انتشار به عقب و تابع خطا
۷۱	۷-۱۱-۳ جزء ۷: عملیات آموزش
۷۲	۱۲-۳ مراحل مدلسازی با استفاده از شبکه های عصبی
۷۳	۱۳-۳ طبقه بندی شبکه های عصبی

۱۴-۳-۱	شبکه‌های پیش‌خور	۷۴
۱۴-۳-۲	شبکه‌های پس‌خور	۷۴
۱۴-۳	معماری شبکه‌های عصبی مصنوعی	۷۵
۱۴-۳-۱	شبکه‌های پیش‌خور تک‌لایه	۷۵
۱۴-۳-۲	شبکه‌های پیش‌خور چند لایه	۷۵
۱۴-۳-۳	شبکه‌های بازگشتی	۷۷
۱۵-۳	روشهای آموزش شبکه‌های عصبی	۷۸
۱۶-۳	الگوریتمهای آموزش شبکه‌های عصبی	۷۹
۱۶-۳-۱	یادگیری با نظارت	۷۹
۱۶-۳-۲	یادگیری تقویتی	۸۰
۱۶-۳-۳	یادگیری بدون نظارت	۸۱
۱۶-۳-۴	یادگیری رقابتی	۸۱
۱۷-۳	شبکه‌های از نورونهای تک‌کلوک - پتر	۸۳
۱۷-۳-۱	قانون یادگیری پرسپترون	۸۵
۱۸-۳	قوانین یادگیری	۸۷
۱۸-۳-۱	قانون هب	۸۷
۱۸-۳-۲	یادگیری با مینیمم‌سازی خطا	۸۹
۱۸-۳-۳	روش کاهش گرادیان	۹۰
۱۸-۳-۱-۱	آموزش شبکه‌های یک لایه پیش‌خور با استفاده از یادگیری کاهش گرادیان	۹۰
۱۸-۳-۲-۱	برخی نکات مهم در یادگیری کاهش گرادیان	۹۱
۱۸-۳-۴	قاعده دلتا	۹۴
۱۸-۳-۵	قانون دلتا تعمیم یافته	۹۵
۱۸-۳-۶	روش لونیبرگ - مارکوارت	۹۶
۱۸-۳-۷	روش انتشار سریع	۹۷
۱۸-۳-۸	قانون کوهنن	۹۷

۱۰۰.....	۹-۱۸-۳ قانون یادگیری هابیلد
۱۰۱.....	۱۹-۳ شبکه های عصبی چند لایه
۱۰۲.....	۱-۱۹-۳ یادگیری در پرسپترونهای چند لایه
۱۰۴.....	۱-۱-۱۹-۳ یادگیری با مستقیم
۱۰۵.....	۲-۱-۱۹-۳ یادگیری همگرا دیان مزدوج
۱۰۷.....	۲۰-۳ الگوریتم پس انتشار خطا یا انتشار بازگشتی
۱۱۴.....	۱-۲۰-۳ محدودیت های الگوریتم BP
۱۱۵.....	۲-۲۰-۳ نرخ یادگیری در الگوریتم BP
۱۱۵.....	۳-۲۰-۳ آموزش دسته ای و الگوریتم
۱۱۷.....	۲۱-۳ تهیه اطلاعات ورودی برای آموزش شبکه
۱۱۸.....	۱-۲۱-۳ الگوریتم آموزش شبکه
۱۲۱.....	۲۲-۳ اعتبار مدل
۱۲۱.....	۱-۲۲-۳ جدر میانگین مربع خطا
۱۲۴.....	۲-۲۲-۳ ضرب همبستگی بین خروجی های حقیقی و دلخواه
۱۲۲.....	۳-۲۲-۳ میانگین خطای نسبی بین خروجی های حقیقی و دلخواه
۱۲۲.....	۲۳-۳ مشکلات احتمالی در روند آموزش شبکه های چند لایه
۱۲۳.....	۱-۲۳-۳ ناتوانی شبکه
۱۲۳.....	۲-۲۳-۳ کمینه محلی
۱۲۴.....	۳-۲۳-۳ اندازه گام
۱۲۴.....	۴-۲۳-۳ ناپایداری موقت
۱۲۵.....	۵-۲۳-۳ یادگیری بیش از حد (Over-Learning) و تعمیم دهی
۱۲۶.....	۲۴-۳ تابع پایه شعاعی
۱۲۶.....	۱-۲۴-۳ درون یابی دقیق
۱۲۷.....	۲-۲۴-۳ تعیین وزنهای سیناپسی
۱۲۷.....	۳-۲۴-۳ بعضی توابع پایه شعاعی

۱۲۹.....	۴-۲۴-۳ شبکه‌های تابع پایه شعاعی
۱۳۰.....	۱-۴-۲۴-۳ بهبود شبکه‌های <i>RBF</i>
۱۳۰.....	۲-۴-۲۴-۳ بیان ریاضی بهبود شبکه‌های <i>RBF</i>
۱۳۲.....	۳-۴-۲۴-۳ یافتن اوزان خروجی
۱۳۳.....	۴-۴-۲۴-۳ خوشه‌بندی <i>K-means</i>
۱۳۴.....	۵-۲۴-۳ آموزش با نظارت شبکه‌های <i>RBF</i>
۱۳۴.....	۶-۲۴-۳ تئوری مرتب‌سازی برای شبکه‌های <i>RBF</i>
۱۳۵.....	۷-۲۴-۳ آموزش شبکه‌های <i>RBF</i>
۱۳۶.....	۸-۲۴-۳ مقایسه شبکه‌های <i>RBF</i> و <i>MLP</i>
فصل چهارم - آشنایی با مدل‌های محصورشدگی موجود برای ستونهای دایروی محصور شده با <i>FRP</i>	
۱۳۸.....	۱-۴ مقدمه
۱۳۹.....	۲-۴ رفتار مشاهده شده استوانه های بتنی محصور شده با <i>FRP</i>
۱۴۱.....	۳-۴ مرور مدل‌های محصورشدگی <i>FRP</i>
۱۴۲.....	۱-۳-۴ مدل‌های محصورشدگی پایه فولادی
۱۴۲.....	۱-۱-۳-۴ مدل فردیس و خلیلی
۱۴۲.....	۲-۱-۳-۴ مدل سعادت‌منش و همکاران
۱۴۴.....	۲-۳-۴ مدل‌های تجربی یا تحلیلی
۱۴۴.....	۱-۲-۳-۴ مدل کاربাহاری و گائو
۱۴۵.....	۲-۲-۳-۴ مدل کونو و همکاران
۱۴۶.....	۳-۲-۳-۴ مدل سمعان و همکاران
۱۴۷.....	۴-۲-۳-۴ مدل میائوچی و همکاران
۱۴۸.....	۵-۲-۳-۴ مدل توتانجی
۱۵۰.....	۶-۲-۳-۴ مدل صافی و همکاران

۱۵۱.....	مدل اسپولسترا و همکاران
۱۵۲.....	مدل ژائو و وو
۱۵۲.....	مدل لام و تنگ
۱۵۴.....	ارزیابی سیستماتیک عملکرد مدل‌های موجود
۱۵۸.....	نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادات

فصل پنجم - ارائه مدل محصورشدگی با FRP در ستونهای دایروی با استفاده از شبکه عصبی

۱۶۰.....	۱-۵ مقدمه
۱۶۰.....	۲-۵ جمع‌آوری اطلاعات نمونه‌های آزمایشگاهی
۱۶۰.....	۱-۲-۵ طبقه‌بندی اطلاعات
۱۶۰.....	۲-۲-۵ ابعاد
۱۶۱.....	۳-۲-۵ ویژگیهای مکانیکی FRP
۱۶۱.....	۴-۲-۵ ویژگیهای مکانیکی بتن
۱۶۱.....	۵-۲-۵ ویژگیهای محصورشدگی
۱۶۱.....	۶-۲-۵ نتایج آزمایش‌ها
۱۶۶.....	۳-۵ دیگر متغیرها
۱۶۶.....	۱-۳-۵ نوع رزین
۱۶۶.....	۲-۳-۵ همپوشانی
۱۶۶.....	۳-۳-۵ ابزار ضد اصطکاک
۱۶۷.....	۴-۳-۵ بار محوری بر روی FRP
۱۶۷.....	۵-۳-۵ مشخصه‌های کششی
۱۶۷.....	۶-۳-۵ تعداد دفعات آزمایش
۱۶۸.....	۷-۳-۵ مد شکست
۱۶۹.....	۴-۵ انتخاب اطلاعات آزمایشگاهی و پارامترهای ورودی مدل
۱۷۴.....	۵-۵ مختصری در مورد نرم‌افزار Neural Works Professional II

۱۷۵.....	۱-۵-۵ ساخت شبکه عصبی
۱۸۰.....	۲-۵-۵ فایل اطلاعات ورودی
۱۸۱.....	۳-۵-۵ آموزش و آزمایش شبکه
۱۸۲.....	۴-۵-۵ منوهای دیگر
۱۸۴.....	۶-۵-۵ ارائه مدل شبکه عصبی
۱۸۴.....	۱-۶-۵ مدل BPN
۱۸۹.....	۲-۶-۵ مدل RBF
۱۹۲.....	۷-۵ مطالعه موردی
۱۹۲.....	۱-۷-۵ ستون نوع M
۱۹۷.....	۲-۷-۵ ستون نوع S

فصل ششم - مقایسه مدلها در پیش بینی رفتار دسته اطلاعاتی شبکه عصبی

۲۰۳.....	۱-۶ مقدمه
۲۰۳.....	۲-۶ مقایسه مدلهای موجود با مدلهای ارائه شده
۲۱۰.....	۳-۶ پیش بینی حداکثر مقاومت محصور شده، F^1CC
۲۱۱.....	۴-۶ پیش بینی کرنش متناظر حداکثر مقاومت محصور شده، ECC
۲۲۹.....	۵-۶ مقایسه پارامترهای آماری مدلها

فصل هفتم - نتیجه گیری و پیشنهادات

- مراجع
- پیوست ۱
- پیوست ۲
- پیوست ۳
- پیوست ۴

- پیوست ۵

- پیوست ۶

- پیوست ۷

فصل اول :

کلیات

۱-۱ مقدمه

بسیاری از سازه‌های بتن آرمه موجود در دنیا در اثر تماس با سولفات‌ها، کلریدها و سایر عوامل خورنده، دچار آسیبهای اساسی شده‌اند. این مسئله هزینه‌های زیادی برای تعمیر، بازسازی و یا تعویض سازه‌های آسیب دیده در سراسر دنیا موجب شده است. تعمیر و جایگزینی سازه‌های بتنی آسیب دیده میلیون‌ها دلار خسارت داشته است. در سازه‌های اخیر نیاز به ترمیم و تقویت سازه‌ها بطور قابل توجهی افزایش یافته است.

مهمترین دلایل ترمیم و تقویت سازه‌ها به شرح زیر است:

۱- نیاز به افزایش ظرفیت سازه بر اثر بارهای اضافه شده؛

۲- تقویت سازه بر اساس آیین‌نامه‌های جدید؛

۳- ترمیم سازه به دلیل خطا در طراحی و ساخت؛

۴- جایگزینی ظرفیت باربری از دست رفته سازه در اثر خوردگی و یا گذشت زمان؛

۵- ترمیم سازه پس از آسیب‌های محیطی مثل زلزله؛

هزینه‌های بازسازی و یا تعمیر سازه‌های پارکینگ در کانادا ۴ تا ۶ میلیارد دلار کانادا تخمین زده شده است. هزینه تعمیر پل‌های شاهراه در حدود ۵۰ میلیارد دلار برآورد شده است. برای بازسازی کلیه سازه‌های بتن آرمه آسیب دیده در اثر مسئله خوردگی آما‌تورها در آمریکا، بودجه‌ای در حدود ۱ تا ۳ تریلیون دلار نیاز است.

از مواردی که سازه‌های بتن آرمه به صورت سنتی مورد استفاده قرار می‌گرفتند. کاربرد آنها در محیط‌های دریایی بوده است. قدمت کاربرد بتن آرمه و بتن پیش‌تنیده در پروژه‌های دریایی به سال ۱۸۹۶ برمی‌گردد. دلیل عمده این مسئله، خواص ذاتی و از جمله مقاومت خوب و سهولت کاربرد بتن چه به صورت بتن ریزی در جا و چه به صورت بتن پیش‌تنیده است. با این وجود، شرایط آب و هوایی و محیطی خشن و خورنده اطراف سازه‌های ساحلی و دریایی همواره به عنوان تهدیدی جدی برای اعضاء بتن آرمه محسوب می‌گردد. در محیط‌های ساحلی و دریایی، خاک، آب زیرزمینی و هوا اکثراً حاوی مقادیر زیادی نمک شامل ترکیبات سولفور و کلرید هستند.

در کشور ما نیز از منطقه خلیج فارس در دنیا به عنوان یکی از مخربترین محیطها برای بتن یاد می‌شود. در چنین شرایطی ترکها و ریزترکهای متعددی در اثر انقباض و نیز تغییرات حرارتی و رطوبتی، ایجاد شده که این مسئله به نوبه خود نفوذ کلریدها و سولفاتهای مهاجم را به داخل بتن تشدید کرده و شرایط مستعدی را برای خوردگی فولاد فراهم می‌آورد. به همین جهت بسیاری از سازه‌های بتن آرمه در نواحی ساحلی ایران نظیر سواحل بندرعباس، در کمتر از ۵ سال از نظر سازه‌ای غیر قابل استفاده شده‌اند [۱]. از مجموع مطالب فوق این نکته مشخص می‌شود که به تعمیر، بازسازی و تقویت سازه‌ها به شرح روشهای زیر مورد نیاز است:

۱ - استفاده از ژاکتهای بتنی؛

۲ - استفاده از المانهای فولادی مثل نبشی برای تقویت ستونها یا ورق برای تقویت تیرها؛

۳ - استفاده از ورقهای کامپوزیتی مثل FRP؛

۴ - پیش تنیده کردن اعضاء (که در مورد تیرهای پل بیشتر استفاده می‌شود)؛

از هر یک از روشهای بالا می‌توان برای تقویت سازه‌ها استفاده کرد [۲].

چسباندن صفحات فولادی به سازه‌های بتن مسلح یک روش معمولی و عامه پسند برای تقویت سازه‌های بتنی ناکارآمد محسوب می‌شود. در سالهای اخیر، تحقیقات گسترده‌ای در مورد استفاده از فابریکهای پلیمری مسلح (ورقه‌های FRP) به جای چسباندن صفحات فولادی انجام شده است. FRP ها همچنین به طور گسترده‌ای برای تقویت ستونها به صورت دورپیچی خارجی استفاده می‌شوند. در حال حاضر، تیمهای تحقیقاتی بسیار زیادی در سراسر جهان درباره این موضوع تحقیق می‌کنند، ورقهای FRP به طور معمول ۲ تا ۱۰ برابر قویتر از ورقهای فولادی هستند. در حالیکه فقط ۲۰٪ وزن فولاد را دارند (Darby, ۱۹۹۹) محدودیت استفاده از این مواد در مهندسی عمران ناشی از قیمت بالای آن بوده است.

یکی از موثرترین و اقتصادی‌ترین روشهای تعمیر و تقویت سازه‌های بتن آرمه استفاده از FRP یا Fiber Reinforced Polymer است که قبلاً در صنایع هوا فضا، هواپیما سازی و کشتی سازی کاربرد بسیار زیادی داشته و چندین سال است که وارد صنعت ساختمان شده و استفاده از آن هر روز بیشتر می‌شود، ورقهای FRP دارای مزایای بسیاری می‌باشند که تعدادی از مزایای آنها به شرح زیر است:

- ۱- مقاومت کشتی و گسیختگی بالا نسبت به مصالح مرسوم مثل فولاد؛
- ۲- دوام بالا این موارد مقاومت بسیار بالایی در مقابل عوامل مخرب شیمیایی دارند؛
- ۳- سادگی و سرعت بالای اجرا (به سادگی شکل می گیرند و کار با آنها راحت است)؛
- ۴- تا نقطه خرابی به صورت الاستیک خطی رفتار می کنند؛
- ۵- وزن سبک؛
- ۶- تنوع این مواد (خصوصیات مکانیکی ورقها با نوع و جهت قرار گیری الیاف تغییر می کند)؛

۷- افزایش بسیار ناچیز در ابعاد هندسی اجزاء تقویت شده و کاهش مشکلات معماری [۲]؛

پیشرفتهای ابتدایی فن آوری تقویت با FRP در آلمان و سوئیس انجام گرفت. تقویت خمشی اعضاء بتن آرمه با ورقهای FRP خارجی چسبانده شده با اپوکسی در ابتدا بوسیله محققان در انستیتوهای مختلف شامل لابراتوارهای آزمایش و تحقیق درباره مواد در سوئیس (EMPA)، انستیتوی مواد ساختمانی و مواد محافظت کننده در برابر آتش در آلمان (IBMB) انستیتوی تکنولوژی ماساچوست و دانشگاه آریزونا در آمریکا مورد مطالعه قرار گرفت. این مطالعات در دو حالت رفتار بلند مدت و رفتار کوتاه مدت تیرهای بتن آرمه تقویت شده با ورقه های FRP کرین، شیشه یا آرامید چسبانده شده یا اپوکسی انجام شده اند، از جمله موضوعات استاتیکی مورد بررسی، رفتار خستگی و خزش، اثر انواع مختلف چسب و مواد کامپوزیت روی پاسخ تیر، استفاده از ورقهای پیش کشیده، رفتار تیر هنگام آتش سوزی و توسعه روشهای طراحی را میتوان نام برد. نتایج بدست آمده از طریق این بررسیها ثابت کرده اند که فن آوری تقویت با FRP، بخصوص هنگامی که مواد FRP با استفاده از فایبرهای کرین (CFRP) ساخته شده باشند بسیار موثر و کارآمد است [۳].

دیگر زمینه های تحقیق به استفاده از کامپوزیتها به عنوان مواد تقویت کننده سازه های بتنی (ستونهای دور پیچیده شده با ژاکتهای FRP) به منظور افزایش مقاومت خمشی، محوری و برشی، تحت بارهای لرزه ای مربوط می شود، نتایج آزمایشگاهی و تحلیلی به همان خوبی تجارب عملی نشان داده اند که ستونهای با FRP دور پیچیده شده (یا المانهای ستون مانند، مثل دود کشهای بلند) تحت بارگذاری محوری، خمشی و برشی، مقاومت، سختی و شکل پذیری بسیار خوبی را از خود نشان داده اند.